

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Εθνικόν και Καποδιστριακόν
Πανεπιστήμιον Αθηνών
— ΙΔΡΥΘΕΝ ΤΟ 1837 —

Παράρτημα Α13

**Κανονισμός δεοντολογίας της έρευνας
(ΠΜΣ στην Κλασική Φιλολογία
«ΔΕΞΙΠΠΟΣ»)**

A13. Κανονισμός δεοντολογίας της έρευνας

Η φοίτηση στο ΠΜΣ ολοκληρώνεται με την εκπόνηση της μεταπτυχιακής διπλωματικής εργασίας (Μ.Δ.Ε.).

Σκοπός της είναι η εξοικείωση της φοιτήτριας/του φοιτητή με την ερευνητική διαδικασία και η εμβάθυνση στα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ.

Στοχεύει να αναπτυχθούν από τον φοιτητή/τη φοιτήτρια δόκιμες επιστημονικές πρωτοβουλίες, γόνιμος ερευνητικός προβληματισμός και πρωτότυπες ιδέες στη μελέτη της κλασικής φιλολογίας.

Το αντικείμενό της πρέπει να έχει ερευνητικό χαρακτήρα, να είναι πρωτότυπο και να εντάσσεται στα γνωστικά αντικείμενα του ΠΜΣ. Η γλώσσα συγγραφής της μπορεί να είναι η ελληνική ή η αγγλική.

Η Συντονιστική Επιτροπή, ύστερα από αίτηση του υποψηφίου / της υποψήφιας στην οποία αναγράφεται ο προτεινόμενος τίτλος της διπλωματικής εργασίας και ο/η προτεινόμενος/η επιβλέπων/ουσα, ορίζει τον/την επιβλέποντα/ουσα και συγκροτεί την τριμελή εξεταστική επιτροπή για την έγκριση της εργασίας, ένα από τα μέλη της οποίας είναι και ο επιβλέπων/η επιβλέπουσα (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017). Πραγματοποιείται στο Β' έτος του προγράμματος.

Η έκτασή της είναι περί τις 50-100 σελίδες ή τις 15.000-35.000 λέξεις. Στα όρια αυτά συμπεριλαμβάνονται οι υποσημειώσεις, αλλά εξαιρούνται η βιβλιογραφία, οι βραχυγραφίες και τα τυχόν παραρτήματα (π.χ. σώματα δεδομένων, κείμενα, εικονογράφηση κ.λπ.). Βλ. σχετικά και «Μορφοποίηση της διπλωματικής εργασίας».

Η Μ.Δ.Ε. παραδίδεται έως τον Σεπτέμβριο του ημερολογιακού έτους το οποίο περιλαμβάνει το τέταρτο ακαδημαϊκό εξάμηνο της φοίτησης του/της ΜΦ (με δυνατότητα παράτασης έως ένα χρόνο εντός της συνολικής διάρκειας των τριών ετών).

Η διόρθωση της Μ.Δ.Ε. πραγματοποιείται εντός 45 ημερών μετά την κατάθεσή της προς τον επιβλέποντα/την επιβλέπουσα.

Για να εγκριθεί η εργασία, ο φοιτητής/φοιτήτρια οφείλει να την υποστηρίξει ενώπιον της εξεταστικής επιτροπής (παρ. 4, άρ. 34, ν. 4485/2017). Οι μεταπτυχιακές διπλωματικές εργασίες, εφόσον εγκριθούν από την εξεταστική επιτροπή, αναρτώνται υποχρεωτικά στον διαδικτυακό τόπο του Τμήματος Φιλολογίας (άρ. 34, παρ. 5 ν.4485/2017).

Επίσης, γίνεται υποχρεωτικά ηλεκτρονική κατάθεση της διπλωματικής εργασίας στο Ψηφιακό Αποθετήριο "ΠΕΡΓΑΜΟΣ", σύμφωνα με τις αποφάσεις της Συγκλήτου του ΕΚΠΑ, εκτός αν υπάρξει επαρκώς αιτιολογημένο αίτημα του υποψηφίου/της υποψήφιας για τη μη ανάρτηση της εργασίας. Το αίτημα αυτό θα πρέπει να εγκριθεί από τη ΣΕ.

Κατά την εκπόνηση της Μ.Δ.Ε. ακολουθούνται οι παρακάτω κανόνες δεοντολογίας:

Η εργασία εκπονείται με ευθύνη του/της φοιτητή/τριας.

Ο/η φοιτητής/τρια συνεννοείται με τον/την επιβλέποντα/ουσα για τον τρόπο συνεργασίας και παρακολούθησης του θέματός του/της. Λαμβάνει υπόψη και μελετά τις οδηγίες της επιβλέπουσας/του επιβλέποντος, αλλά αποφεύγει τη μηχανιστική εφαρμογή τους.

Αναμένεται από τον/τη φοιτητή/τρια να αφιερώσει σημαντικό χρόνο για:

- τη μελέτη της σχετικής με το θέμα του/της ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας
- την ανεύρεση και επεξεργασία υλικού κάθε είδους σχετικού με το θέμα, ιδιαιτέρως των αρχαίων πηγών
- την επεξεργασία και την τελική συγγραφή της εργασίας.

Η εργασία πρέπει να είναι αρθρωμένη κατά τα πρότυπα των επιστημονικών μονογραφιών και μελετών. Πιο συγκεκριμένα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Πίνακα περιεχομένων
- Πίνακα συντομογραφιών, εφόσον χρησιμοποιούνται συντομογραφίες
- Εισαγωγή
- Κύριο μέρος, διαρθρωμένο σε επιμέρους κεφάλαια
- Συμπεράσματα
- Βιβλιογραφία
- Παραρτήματα (αν κριθεί σκόπιμο)
- Περίληψη στα ελληνικά και στα αγγλικά (100-250 λέξεις)

Η Εισαγωγή έχει σκοπό να κατατοπίσει τον/την αναγνώστη/τρια για τα κύρια σημεία και τον στόχο της εργασίας και περιλαμβάνει τα εξής:

α) Το αντικείμενο της εργασίας και το επιστημονικό πεδίο στο οποίο εντάσσεται. Απαραίτητη είναι η αναφορά σε προϋπάρχουσες σχετικές εργασίες και έρευνες καθώς και η κριτική προσέγγισή τους, ώστε να καταφανούν αφενός οι λόγοι επιλογής του θέματος, αφετέρου η αναγκαιότητα υλοποίησης της συγκεκριμένης εργασίας (αν καλύπτει κάποιο κενό στη σχετική βιβλιογραφία, σε ποιο βαθμό είναι πρωτότυπη, κ.λπ.).

β) Τον σκοπό και τα ερευνητικά ερωτήματα/υποθέσεις εργασίας.

γ) Τη μεθοδολογία της εργασίας (π.χ. βιβλιογραφική έρευνα, θεωρητικά ή άλλα κείμενα τα οποία έχουν χρησιμοποιηθεί ως οδηγό).

δ) Τη βασική διάρθρωση της εργασίας (τα επί μέρους θέματα που θα αναπτυχθούν στα κεφάλαια του κύριου μέρους της εργασίας).

Στα κεφάλαια του Κύριου μέρους της εργασίας αναπτύσσεται το θέμα σε επιμέρους κεφάλαια, ο αριθμός και η δομή των οποίων εξαρτώνται από το αντικείμενο της εργασίας. Τα κεφάλαια εστιάζουν σε συγκεκριμένα σημεία, που είναι αναγκαία για την άρτια και πλήρη προσέγγιση του θέματος. Περιλαμβάνει ανασκόπηση της βιβλιογραφίας, κριτική ανάλυση και συνθετική θεώρηση των διαθέσιμων θεωρητικών και ερευνητικών δεδομένων, ανάλυση της μεθοδολογίας της έρευνας, καθώς και ανάλυση των δεδομένων και των στοιχείων που έχουν συγκεντρωθεί.

Στο Συμπέρασμα συνοψίζονται τα βασικά σημεία και τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα αποτελέσματα των κεφαλαίων του κύριου σώματος της εργασίας. Επιπλέον, είναι δυνατό να διατυπωθούν προτάσεις για ενδεχόμενες μελλοντικές εργασίες και συμπληρωματική έρευνα στη συγκεκριμένη θεματική περιοχή.

Στη Βιβλιογραφία περιλαμβάνονται όλα τα έργα (αρχαίες πηγές, λεξικά, μονογραφίες, συλλογικοί τόμοι, μελέτες, άρθρα, πρακτικά συνεδρίων, κ.λπ.) που χρησιμοποιήθηκαν κατά την εκπόνηση της εργασίας. Η παράθεση γίνεται σύμφωνα με το σύστημα βιβλιογραφικής αναφοράς που έχει προσδιοριστεί από τον επόπτη.

Παραρτήματα (αν υπάρχουν).

Η διπλωματική εργασία πρέπει να είναι προϊόν προσωπικής έρευνας και μόχθου, να αξιοποιεί δημιουργικά την προϋπάρχουσα βιβλιογραφία σχετικά με το θέμα της εργασίας. Οι αναφορές στη βιβλιογραφία (έντυπη ή ηλεκτρονική) πρέπει να είναι σαφείς και σχολαστικές. Δεν είναι επιτρεπτό να αναπαράγονται, είτε αυτολεξεί είτε σε παράφραση, ιδέες αντλημένες από άλλες μελέτες ή κείμενα, χωρίς να αποδίδονται στην πηγή τους. Όταν συμβαίνει αυτό, η διπλωματική εργασία αποτελεί προϊόν λογοκλοπής.

Η λογοκλοπή δεν είναι αποδεκτή και συνιστά σοβαρό πειθαρχικό παράπτωμα για τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας. Συγκεκριμένα, το άρθρο 23 του Γενικού Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας των Α.Ε.Ι. (ΦΕΚ 220/Α/3.11.2008), αναφέρει ότι «πειθαρχικά παραπτώματα για τα μέλη Δ.Ε.Π. ή Ε.Π., Ε.Ε.ΔΙ.Π. ή Ε.ΔΙ.Π., Ε.Τ.Ε.Π. και το λοιπό βοηθητικό και έκτακτο διδακτικό-εκπαιδευτικό προσωπικό των Α.Ε.Ι., καθώς και για τους προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς φοιτητές ή σπουδαστές και υποψήφιους διδάκτορες συνιστούν η παραβίαση των κείμενων διατάξεων της νομοθεσίας για τα Α.Ε.Ι., η παραβίαση των αποφάσεων των οργάνων του ιδρύματος και η παραβίαση των κανόνων συμπεριφοράς που πρέπει να επιδεικνύουν τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, ώστε να μην διαταράσσεται η δημοκρατική λειτουργία και να μην θίγεται το κύρος του Α.Ε.Ι. και των λειτουργιών του. Ειδικότερα, πειθαρχικά παραπτώματα συνιστούν ιδίως: α) Η συνειδητή αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο αντικείμενο της επιστημονικής τους έρευνας και διδασκαλίας». Επίσης, το εδάφιο (β), της παρ. 2, του άρθρου 23 του ν. 4777/17.2.2021 (Α' 25) αναφέρει «ως πειθαρχικό παράπτωμα για τους φοιτητές τη λογοκλοπή ή την αποσιώπηση της άμεσης ή έμμεσης συνεισφοράς άλλων προσώπων στο εκάστοτε αντικείμενο επιστημονικής ενασχόλησης ή έρευνας».

Μορφές Λογοκλοπής

Η λογοκλοπή μπορεί να είναι μερική (αντιγραφή μέρους κειμένου χωρίς να υπάρχει σαφής αναφορά της προέλευσής του) ή ολική (αντιγραφή ολόκληρης πηγής).

Παρακάτω παρατίθενται ενδεικτικές μορφές λογοκλοπής:

- Η κατά λέξη αντιγραφή τμήματος ή ακόμη και ολόκληρου του πνευματικού έργου και η παρουσίασή του ως πόνημα του/της συγγραφέως.
- Η αντιγραφή αυτούσιου κειμένου ή μέρους του χωρίς τη χρήση εισαγωγικών ή χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η κατά λέξη μετάφραση και οικειοποίηση ξενόγλωσσων κειμένων/ παραγράφων/φράσεων στην ελληνική γλώσσα.
- Η αντιγραφή εικονογράφησης, σχεδίων, εικόνων, φωτογραφιών ή άλλου οπτικού υλικού χωρίς την κατάλληλη αναφορά βιβλιογραφικής παραπομπής.
- Η αυτολογοκλοπή, δηλαδή η ανακύκλωση-ανασύνθεση παλιότερων έργων του συντάκτη/της συντάκτριας και η παρουσίασή τους ως νέων αυτοτελών εργασιών.

Επισημαίνεται ότι αποτελεί ατομική ευθύνη του φοιτητή/της φοιτήτριας να ακολουθεί τους κανόνες ακαδημαϊκής δεοντολογίας, ώστε να αποφεύγει πρακτικές που συνιστούν λογοκλοπή.

Ο παραπάνω Κανονισμός Δεοντολογίας της Έρευνας ισχύει επίσης για τις ακαδημαϊκές εργασίες οι οποίες εκπονούνται στο πλαίσιο των σεμιναρίων του ΠΜΣ, με τις απαραίτητες, βέβαια, μετατροπές αναφορικά με την έκταση της εργασίας (η οποία καθορίζεται από τη διδάσκουσα/τον διδάσκοντα).